

RB MAGAZINE

luty 2 (62)/2020

**NSA PO STRONIE PODATNIKÓW. FISKUS
NIE MOŻE KONTROLOWAĆ WYRYWKOWO**

**OBOWIĄZKOWA DEMATERIALIZACJA AKCJI
W SPÓŁKACH AKCYJNYCH I KOMANDYTOW
-AKCYJNYCH – HARMONOGRAM
PRZYGOTOWANIA DO ZMIAN**

LESZEK DUTKIEWICZ

**STOSOWANIE CEN TRANSFEROWYCH
NA ŚWIECIE – PRZEGLĄD ORZECZNICTWA**

BDO NIE TAKIE STRASZNE

**CHAMPION VS CHALLENGER
– KONTROLING WSPIERAJĄCY KULTURĘ INNOWACJI**

ISSN 0239-2313

9 770239 231643 >

AKADEMIA

Szkolenia on-line w RB Akademii

Szkolenia online skierowane są do wszystkich osób chcących zdobywać i poszerzać wiedzę w każdym miejscu na świecie, z zakresu księgowości, kadr, płac, controllingu i finansów. Uczestnik szkoleniu online otrzyma: autorskie materiały prowadzącego w wersji elektronicznej oraz certyfikat potwierdzający uczestnictwo w szkoleniu.

JAK TO DZIAŁA?

1

Krok pierwszy

Zapisz się na szkolenie on-
lin

2

Krok drugi

Otrzymasz potwierdzenia
zapisania się na szkolenie

3

Krok trzeci

W kolejnym mailu
dostaniesz dane
dostępowe

4

Krok czwarty

Logujesz się na wskazane
dane i korzystasz ze
szkolenia

**W DZISIEJSZYCH CZASACH JEST TO NAJLEPSZA I NAJBARDZIEJ
NOWOCZESNA FORMA ZDOBYWANIA PROFESJONALNEJ WIEDZY.**

www.rbakademia.pl/szkolenia/kategorie-szkolen/szkolenia-online

4

STOSOWANIE CEN TRANSFEROWYCH NA ŚWIECIE 2019 - PRZEGLĄD ORZECZNICTWA

Leszek Dutkiewicz

12

KOLEJNY KORZYSTNY WYROK W SPRAWIE KLIENTA RUSSELL BEDFORD. ALTERNATYWNE FUNDUSZE INWESTYCYJNE A ZWOLNIENIA PODATKOWE

Mikołaj Stanisławski

20

PRAWO DO RENTY RODZINNEJ RÓWNIEŻ W PRZYPADKU OSTATNIEGO ROKU STUDIÓW PODYPLOMOWYCH - UCHWAŁA SKŁADU SIEDMIU SĘDZIÓW SĄDU NAJWYŻSZEGO

Hanna Żołnierkiewicz

Styczeń / 2020

TEMAT NUMERU

Stosowanie cen transferowych na świecie
– przegląd orzecznictwa4

MF wypowiada się w sprawie opodatkowania VAT
przechowywania instrumentów finansowych
– jednak 23% również w przypadku instrumentów
finansowych w postaci zdematerializowanej.....8

PODATKI

Ulga termomodernizacyjna nie jest dla wszystkich .. 10

NSA po stronie podatników. Fiskus nie może
kontrolować wyrywkowo..... 11

Kolejny korzystny wyrok w sprawie klienta Russell
Bedford. Alternatywne fundusze inwestycyjne a
zwolnienia podatkowe 12

Koniec z zasadą niewprowadzania zmian
do podatku dochodowego w trakcie roku
podatkowego. Polsce skończył się czas
na wprowadzenie regulacji dyrektywy ATAD 2 13

Rozstrzygnięcie w sprawie opinii zabezpieczającej
– po ponad 3 latach wnioskodawca ostatecznie
dowiedział się, że opinii nie otrzyma 14

PRAWO

Obowiązkowa dematerializacja akcji
w spółkach akcyjnych i komandytowo-akcyjnych
– harmonogram przygotowania do zmian 16

Posurfujemy po KRS i dostaniemy PSA
dopiero w 2021 r. – wejście w życie
elektronicznego postępowania przed KRS
i Prostej Spółki Akcyjnej czeka poślizg 17

TEMAT NUMERU

Stosowanie cen
transferowych
na świecie
– przegląd orzecznictwa

4

BDO nie takie straszne 18

Prawo do renty rodzinnej również
w przypadku ostatniego roku studiów
podyplomowych – uchwała składu siedmiu
sędziów Sądu Najwyższego 20

CONTROLLING I FINANSE

Champion vs challenger – kontroling
wspierający kulturę innowacji..... 22

SZANOWNI PAŃSTWO

RB MAGAZYN TO PODSUMOWANIE UBIEGŁEGO MIESIĄCA, KTÓRE POMAGA UTRZYMAĆ CIĄGŁOŚĆ W OGLĄDZIE ZMIENIAJĄCEGO SIĘ PRAWA. W OBECNEJ SYTUACJI JEST TO NIEZMIERNIE POTRZEBNE.

W czasach przed zarazą wydawało się, że prawo pędzi jak oszalałe – czasami naprzód, niekiedy wstecz, a głównie na boki. Tarcza antykryzysowa, która w ciągu kolejnych tygodni i miesięcy będzie implementowana do ustaw, z pewnością sprawi, że zatęsknimy za tamtym – z tej perspektywy powolnym – procesem legislacji.

Przyszłość jest niepewna na wszystkich frontach, a scenariuszy dla biznesu może być kilka, od wielkiej bessy po hossę stulecia, a jeśli stan pandemii będzie trwał długo być może czeka nas olbrzymia zapaść gospodarcza, porównywalna już nawet nie z 2008, ale z latami 30. ubiegłego wieku. W tej chwili to jednak wróżenie z fusów, więc być może dobrym pomysłem jest osadzenie się w przeszłości. Bo kiedy emocje już opadną jak po wielkiej bitwie kurcz, to z pewnością wiele wątków będzie kontynuowanych.

W tym numerze skupiamy się na tych dotyczących cen transferowych, przypominamy też o ak-

cji-dematerializacja i z żalem żegnamy się z PSA – prosta spółka akcyjna ma się pojawić dopiero w 2021 roku. W obliczu zachwiania rynku, jaki już obserwujemy, będzie tym bardziej przydatna. Jak zawsze zdajemy też relację z aktualnych orzeczeń, które poruszają ważne kwestie, między innymi podatkowe.

W dobie kryzysu przetrwają ci najbardziej elastyczni. Aby wesprzeć naszych partnerów, klientów i sympatyków, rozpoczynamy cykl artykułów dotyczących kontrolingu i finansów.

Gorąco zachęcam do korzystania z naszych szkoleń online. Są one teraz szczególnie ważne. Inwestycja w know-how wobec prawa zmieniającego się pod kątem działań antykryzysowych to niezbędny warunek utrzymania się na upadającym rynku.

Katarzyna Kołbuś
Redaktor prowadząca

LUTY NR 2 (62) 2020

RB Magazine
al. Jerozolimskie 123A, 02-017 Warszawa
tel. 22 276 61 84
www.russellbedford.pl

Wydawca

 Russell Bedford
taking you further

Redaktor Prowadząca
Katarzyna Kołbuś
katarzyna.kolbus@russellbedford.pl

Reklama
e-mail: marketing@russellbedford.pl

Projekt i skład
PDWA Interactive Agency
ul. Banderii 4 lok. 321
01-164 Warszawa
www.pdwa.pl

Informacje zawarte w tej publikacji są tylko dla celów informacyjnych i nie stanowią profesjonalnego doradztwa z zakresu księgowości, podatków, biznesu czy porad prawnych. Ustawy i przepisy zmieniają się szybko, więc informacje zawarte w niniejszym dokumencie mogą nie być kompletne i aktualne. Proszę skontaktować się z profesjonalnym doradcą przed podjęciem jakichkolwiek działań na podstawie zawartych informacji.

Stosowanie cen transferowych na świecie – przegląd orzecznictwa

LESZEK DUTKIEWICZ

Partner

Dyrektor Biura

Russell Bedford

Na początku 2020 roku Bloomberg opublikował przegląd kluczowych rozstrzygnięć jakie zapadły w 2019 roku w różnych państwach aktywnie stosujących zasadę ceny rynkowej. Danny Beeton z Arendt & Medernach w swoim raporcie [1] przedstawia, w jaki sposób międzynarodowi podatnicy radzili sobie w kilku jurysdykcjach w 2019 r. i jakie wnioski można wyciągnąć z perspektywy cen transferowych w 2020 r.

W ostatnich latach jesteśmy świadkami intensywnych prac nad kolejnymi raportami dotyczącymi różnych aspektów cen transferowych, które mają zapewnić aby Wytyczne proponowane przez OECD możliwie w najbardziej adekwatny sposób określały jak w praktyce gospodarczej rozwijające się przedsiębiorstwa o zasięgu międzynarodowym powinny stosować zasadę ceny rynkowej. Tymczasem obserwując spory podatników z organami podatkowymi i sądami dotyczące globalnych transakcji handlowych, można odnieść wrażenie, iż Wytyczne OECD w sprawie cen transferowych nadal są niewystarczająco szczegółowe, aby bezpro-

blemowo dało się zachować niekon-trowersyjny charakter prowadzenia biznesu. Ostatecznie to linia orzecznicza określa warunki zastosowania zasady ceny rynkowej w określonych sytuacjach, często z korzyścią zeznań ekspertów, co może służyć za pewną wskazówkę dla praktyków. W wielu przypadkach dopiero na etapie dyskusji przed sądem można zastosować zasadę ceny rynkowej w określonych sytuacjach, często z korzyścią zeznań ekspertów, które mogą stać się punktem odniesienia dla praktyków z innych jurysdykcji.

Jedno z największych wyzwań, jakie aktualnie stoi przed autorami Wy-

tycznych i ich kolejnych modyfikacji, polega na tym, aby nadążyć za tymi przełomowymi decyzjami.

W 2019 r. zaprezentowano interesującą mieszankę spraw dotyczących cen transferowych, zarówno przed sądami krajowymi, jak i międzynarodowymi, oraz w odniesieniu do cen transferowych między podmiotami i przypisywania zysków do stałych zakładów. Poniżej przedstawiamy kluczowe wnioski, jakie można wyciągnąć z analizy tych rozstrzygnięć, a w dalszej części krótką charakterystykę tych spraw, które wydają się najbardziej interesujące.

Wnioski z przeglądu orzecznictwa w zakresie cen transferowych w 2019 roku

- Dopuszczalna jest propozycja, aby dodatkowy dochód przypisać podatnikowi ze względu na „przypadkowe” świadczenia, które zapewnił on podmiotowi powiązanemu, ale zasadność tego zabiegu można będzie podważyć, wskazując na zakres umowy z podmiotem powiązanym, obecność innej strony, która jest formalnie zobowiązana do świadczenia usług, które są przypadkowym wynikiem roli podatnika.
- Stawki opłat licencyjnych wydają się być bardziej podatne na kwestionowanie na tej podstawie, że własność intelektualna ma niewielką wartość na rynku lokalnym, o czym świadczy potrzeba poświęcenia przez podatnika dużej kwoty na marketing oraz (niestety) opis rynku lokalnego we własnym raporcie o cenach transferowych podatnika. Należy zachować spójność między globalnym ustalaniem stawek opłat licencyjnych a lokalnymi raportami cen transferowych.
- Ceny transferowe dla spółek zarządzających kapitałem w grupie oraz ich pożyczek, gwarancji i zasad łączenia środków pieniężnych są nadal kwestionowane i trudniej jest ich bronić ze względu na brak szczegółowych wytycznych w tej dziedzinie (w momencie sporządzania takiego dokumentu). Sądy nie wydają się jeszcze doceniać złożoności i wielkości tych transakcji oraz potrzeby uproszczenia podejść.
- W sytuacjach, gdzie od długiego czasu (od wielu lat) zgłaszane są

straty, często przypisuje się nierozpoznaną transakcję, zwłaszcza usługę marketingową, lub ewentualnie wypełnia lukę w zakresie usług, aby umożliwić wygrywanie kontraktów od globalnych klientów. W takich przypadkach analiza funkcjonalna podatnika może być kluczowa i analiza o zbyt ogólnym charakterze może okazać się mało pomocna.

- Raporty cen transferowych z innych jurysdykcji mogą być wykorzystane do wykazania, że lokalny podatnik nie osiągnął wystarczającego dochodu, co może doprowadzić do zmiany obciążenia.
- Sądy są gotowe zaakceptować dowody różnic w porównywalności między podatnikiem a potencjalnymi punktami odniesienia, ale wpływ tych różnic należy skwantyfikować.

Charakterystyka wybranych orzeczeń**Dania**

Decyzja w sprawie Microsoft Danmark ApS w duńskim sądzie Najwyższym została podjęta 31 stycznia 2019 r. Problemem nie był poziom prowizji zarobionej przez lokalną spółkę zależną od sprzedaży, ale to, czy prowizja ta powinna była zostać również zarobiona przy drugim zestawie sprzedaży, za który spółka zależna nie ponosi odpowiedzialności umownej. W szczególności podatnik był odpowiedzialny za udostępnienie na rynku oprogramowania dla ogółu społeczeństwa, podczas gdy inna spółka zależna była odpowiedzialna za udostępnienie na rynku oprogramowania dla producentów komputerów. Administracja podatkowa argumentowała, że publiczne wprowadzenie oprogramowania do obro-

tu zwiększyło prawdopodobieństwo zakupu komputerów wyposażonych w oprogramowanie, dzięki czemu podatnik powinien otrzymać dodatkową prowizję od tej sprzedaży.

Sąd orzekł, że jakkolwiek wpływ na sprzedaż komputerową sprzedaży oprogramowania użytkownikom stanowi „przypadkową” korzyść, i według wytycznych OECD dotyczących cen transferowych nie należy pobierać żadnych opłat.

Ta decyzja potwierdziła pożytek z analizy funkcjonalnej, która jasno określa rolę podatnika, oraz potencjalną korzyść z odwołania się do niektórych krótkich dyskusji w Wytycznych OECD dotyczących cen transferowych.

UE

Decyzja w sprawie StarbucksManufacturing EMEA BV w Sądzie UE z 24 września 2019 r. Kwestia dotyczyła tego, czy interpretacja niderlandzkich przepisów podatkowych zezwala na nieobliczalne na zasadach rynkowych obliczenie dochodu podlegającego opodatkowaniu. Podatnik był producentem palonych ziaren kawy dla kawiarni Starbucks w całym regionie. Kupił fasolę, upiekł ją za pomocą grupowej technicznej własności intelektualnej (za który uiścił opłatę licencyjną) i sprzedał ją do kawiarni. Komisja zwróciła uwagę na to, że opłata licencyjna była zróżnicowana, tak aby uzyskać od podatnika jedynie zwykłą marżę zysku, na tej podstawie, że była ona stroną prostszą. Komisja doszła do wniosku, że licencjonując własność intelektualną i będąc w centrum biznesu, podatnik był przedsiębiorcą, a nie prostszą stroną, i że nie było dowodów na istnienie między niezależnymi stronami umów

licencyjnych obejmujących podobny sposób obliczania opłaty licencyjnej. Z tych powodów Komisja doszła do wniosku, że interpretacja podatkowa przyznała nielegalną pomoc państwa.

Podejście Komisji ma następujące agresywne i dyskusyjne cechy:

- ograniczenie pomocy państwa można zastosować zarówno do opodatkowania, jak i wydatków;
- odrębne „normalne” prawo podatkowe każdego państwa członkowskiego zawsze musiało obejmować zasadę ceny rynkowej w sposób dorozumiany;
- wszystkie interpretacje podatkowe lub wcześniejsze umowy cenowe, które zawierają ceny niepowiązane z rynkiem, muszą obejmować „selektywność” niezbędną do sprostania wyzwaniu związanemu z pomocą państwa.

Decyzja Sądu w sprawie Starbucks (przeciwko Komisji) potwierdza, że na Komisji spoczywa obowiązek wykazania, że wynik obliczenia cen transferowych różni się znacznie od wyniku na warunkach rynkowych, a nie jedynie stwierdzenia że należało zastosować inną metodę obliczeń. Potwierdza również kluczowość istnienia lub też podobnych uzgodnień handlowych na otwartym rynku w odniesieniu do decyzji w sporach dotyczących cen transferowych oraz potrzebę potwierdzenia, a nie jedynie stwierdzenia, że jedna strona jest prostszą i jedyną podlegającą badaniu dla celów cen transferowych

Włochy

Decyzja w sprawie Anon w Regionalnej Komisji Podatkowej w Lombardii (wyrok 928/20/2019) z 5 września

2019 r. Problemem były utrzymujące się straty podatnika, które zdaniem administracji podatkowej były spowodowane porażką/stratą reszty jego grupy (która była opłacalna) za lokalne usługi marketingowe, które podatnik wykonywał dla niej w swoim imieniu. Sąd odrzucił ten argument, ponieważ nie było solidnych dowodów na świadczenie takiej usługi. Zaakceptował także wyjaśnienia podatnika dotyczące zewnętrznych czynników ekonomicznych leżących u podstaw strat.

Ta decyzja potwierdza gotowość administracji podatkowych do wysunięcia argumentu, że istnieje kolejna nierozpoznana transakcja, gdy podatnik nadal zgłasza stratę, a także ciągłą niespójność sądów co do sposobu odpowiedzi na ten argument. W tej sprawie sąd zastosował (względnie) wyrafinowane testy, czy istnieją czynniki porównywalności okoliczności ekonomicznych, aby wyjaśnić straty i czy istnieją wystarczające dowody domniemanej nierozpoznanej transakcji, a nie tylko twierdzenie.

Luksemburg

Decyzja w sprawie Anon w sądzie administracyjnym (nr 42043C) z 17 lipca 2019 r. Sprawa dotyczyła oprocentowania pożyczki akcjonariusza. Ponieważ nie było poparcia dla stopy procentowej, administracja podatkowa przypisała znacznie niższą. Podatnik sporządził następnie dwa raporty dotyczące cen transferowych ex post, z których drugi potwierdzał zastosowaną stopę procentową.

Trybunał Apelacyjny orzekł wcześniej, że ponieważ w obu raportach zastosowano różne metody i doszło do różnych wniosków, nie można było zaak-

ceptować żadnego z nich. Co więcej, podatnik nie wyjaśnił, dlaczego obliczenia administracji podatkowej były niepoprawne, i rzeczywiście pierwszy raport wykazał, że stopa procentowa d -

ministracji podatkowej była na warunkach rynkowych.

Sąd Apelacyjny orzekł, że drugie sprawozdanie było niewiarygodne ze względu na różnice w porównywalności dotyczące różnej wielkości i prostoty podatnika w porównaniu z kredytobiorcami wzorcowymi. Wydawało się, że wysokie oprocentowanie nie jest spójne z niskim ryzykiem, jakie stanowią nieruchomości posiadłości podatników.

Sprawa ta ilustruje potrzebę przeprowadzenia testów porównawczych przed ustaleniem cen podmiotów powiązanych, zachowania spójności w przedstawianiu przed sądem oraz zapewnienia skutecznej technicznej krytyki wskaźników i obliczeń administracji podatkowej.

Hiszpania

Decyzja w sprawie IKEA Distribution Services w krajowym sądzie apelacyjnym została podjęta w dniu 6 marca 2019 r. Problem polegał na tym, że marża netto spółki spadła poniżej własnych obliczeń podatnika na warunkach rynkowych w konkretnym roku. Niezależnie od tego, że średnia marża dla podatnika była przez cały czas na warunkach rynkowych, sąd orzekł, że należy dokonać korekty dochodu, ponieważ marża powinna być w tym przedziale w każdym roku. Sąd przyjął jednak, że zakres rynkowy można ustalić na podstawie średnich wyników firm porównawczych na przestrzeni lat, a następnie można go zastosować na przestrzeni lat.

Drugim zagadnieniem była wielkość korekty dochodu. Administracja podatkowa argumentowała, że zakres podatników nie był wiarygodny z powodu różnicy w porównywalności między wielkością spółek wzorcowych a wielkością podatnika - przypuszczalnie sugestią, że w jego działalności dystrybucyjnej istniały korzyści skali. W prawie lokalnym ta niewiarygod-

ność może oznaczać, że korekta dochodu powinna dotyczyć mediany, a nie dolnej granicy przedziału. Sąd orzekł, że różnice w wielkości nie były wystarczające, aby niewiarygodny był zasięg rynkowy podatnika, tak więc korekta powinna dotyczyć tylko dolnej granicy zakresu.

Ta decyzja potwierdza gotowość sądów do rozważenia różnic w porównywalności warunków ekonomicznych oraz potrzebę analizy zestawów porównywalnych pod kątem wszelkich wzorców związanych z rozmiarem itp.

Szwecja

Decyzja w sprawie Absolut Company AB w szwedzkim Naczelnym Sądzie Administracyjnym została opublikowana w dniu 19 czerwca 2019 r. W tej sprawie chodziło o to, że marża netto amerykańskiej spółki zależnej podatnika była wyższa od ceny rynkowej w jednym roku. Administracja podatkowa skorygowała zatem dochód podatnika w górę.

Sąd uznał, że na marżę spółki zależnej wpływ miały nietypowe warunki rynkowe (tj. „Warunki ekonomiczne”) oraz że istotne jest to, że marża spółki zależnej została obniżona w następnym roku, aby upewnić się, że jej średnia marża była na warunkach rynkowych przez dwa lata. Na tej podstawie sąd uznał, że korekta marży podatnika nie jest właściwa.

Ten przypadek ilustruje niebezpieczeństwo posiadania raportów dotyczących cen transferowych w grupie, w której stwierdza się, że ceny nie są zgodne z zasadą ceny rynkowej, nawet jeśli skutkuje to wyższą marżą dla lokalnego podatnika – takich dokumentów można wymagać i mogą być brane pod uwagę przy audytach i w sporach w innych jurysdykcjach.

MF wypowiada się w sprawie opodatkowania VAT przechowywania instrumentów finansowych – jednak 23% również w przypadku instrumentów finansowych w postaci zdematerializowanej

LESZEK
DUTKIEWICZ
Partner
Dyrektor Biura
Russell Bedford
Poland

W związku z pojawiającymi się wątpliwościami dotyczącymi prawienia usług w zakresie przechowania instrumentów finansowych wydał interpretację ogólną, której celem ma być rozwianie dotych

Wspomniane rozbieżności powstały na gruncie odmiennego podejścia do usług przechowywania instrumentów finansowych w zależności od tego w jakiej postaci one występują (materialnej lub zdematerializowanej).

Sposób przechowywania instrumentów finansowych

Instrumenty finansowe w postaci materialnej są fizycznie przechowywane w przeznaczonym do tego miejscu np. w sejfie. Usługa przechowania w tym przypadku jest zbliżona w swojej treści do innych usług przechowania rzeczy. W przypadku instrumentów finansowych w formie zdematerializowanej usługi przechowania polegają na prowadzeniu

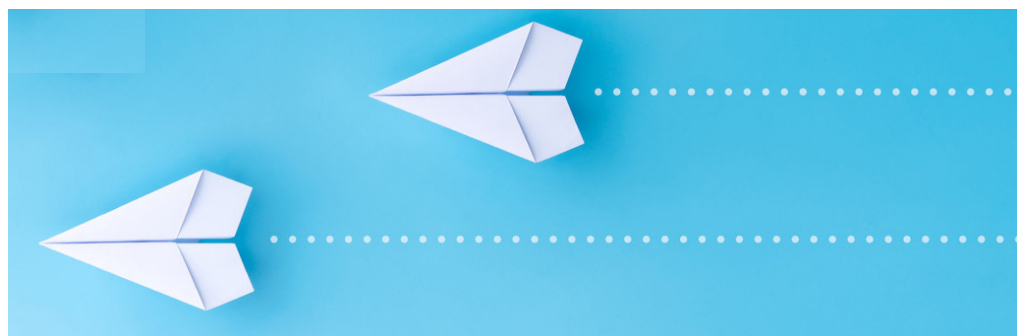
stosownych rejestrów lub ewidencji [1], w których dokonywane są zapisy pozwalające na ustalenie ich stanu, wartości, praw przysługujących uprawnionym itd. (np. rachunki zdematerializowanych papierów wartościowych).

VAT na usługi przechowywania

W kontekście usług przechowywania instrumentów finansowych w postaci zdematerializowanej pojawiła się argumentacja, zgodnie z którą usługi te powinny korzystać ze zwolnienia z opodatkowaniem podatkiem VAT. Zgodnie z jednym ze zwolnień przewidzianych w art. 43 ustawy o VAT, zwolnieniu od podatku podlegają usługi, których przedmiotem są instrumenty finansowe, o

których mowa w ustawie o obrocie instrumentami finansowymi, z wyłączeniem przechowywania tych instrumentów i zarządzania nimi, oraz usługi pośrednictwa w tym zakresie [2].

Podatnicy świadczący usługi w zakresie prowadzenia rachunków, na których ewidencjonowane są zdematerializowane instrumenty finansowe, wskazywali, że tego rodzaju usługa powinna korzystać ze zwolnienia, ponieważ spełniona jest przesłanka wskazana w powyższym przepisie, tj. przedmiotem ich usług są instrumenty finansowe, a jednocześnie usługi te nie polegają na zarządzaniu instrumentami (wykonywane są jedynie dyspozycje klientów), natomiast z uwagi na

...dłowego ustalenia skutków świad-
ch w dniu 20 stycznia 2020 r. MF
...czasowych rozbieżności.

”
W 2018 r. WSA
w Warszawie wskazał,
że prowadzenie ewi-
dencji, rachunków pa-
pierów wartościowych
stanowi właściwie od-
powiednik przechowy-
wania instrumentów
finansowych w postaci
materialnej.

ich postać niematerialną nie można mówić o usłudze przechowania. W celu uzasadnienia takiego stanowiska podatnicy odwoływali się do definicji umowy przechowania z art. 835 Kodeksu cywilnego, wskazując, że przedmiotem takiej umowy mogą być jedynie materialne rzeczy ruchome. W latach 2014-2015 wydano szereg interpretacji, które potwierdzały takie stanowisko [3]. W kolejnych latach pojawiały się już rozstrzygnięcia, zgodnie z którymi odwoływanie się do kodeksowej definicji umowy przechowania nie jest właściwe w celu interpretacji zakresu zwolnienia wynikającego z art. 43 ust. 1 pkt 41 ustawy o VAT[4], a przedmiotowy zakres wyłączenia ze zwolnienia należy rozumieć w ten sposób, że wyłączono ze zwolnienia podatkowego usługę przechowania wszystkich papierów wartościowych objętych zwolnieniem, w postaci zdematerializowanej i materialnej.

W 2018 r. WSA w Warszawie wskazał, że prowadzenie ewidencji, rachunków papierów wartościowych stanowi właściwie odpowiednik przechowywania instrumentów finansowych w postaci materialnej. Uczynienie z wpisu na rachunku papierów wartościowych przesłanki rozporządzenia zdematerializowanym papierem wartościowym stanowi ekwiwalent wydania dokumentu jako przesłanki zbycia tradycyjnego

papieru wartościowego na okaziciela. Uznać zatem należy, że usługi świadczone przez Spółkę (będące przedmiotem wniosku) obejmują przechowywanie zdematerializowanych instrumentów finansowych.

Aktualne stanowisko MF

W konsekwencji opisanych na podstawie przedstawionych wyżej przykładów sporów interpretacyjnych MF wydał wspomnianą interpretację ogólną, w której jednoznacznie wskazał, że na gruncie ustawy o VAT nie ma podstaw do różnicowania podatkowych skutków świadczenia usług przechowywania instrumentów finansowych w zależności od ich postaci.

Ostateczny wniosek jaki płynie z interpretacji ogólnej MF oznacza, że bez względu na to, czy usługi przechowania instrumentów finansowych dotyczą tych w formie materialnej czy zdematerializowanej oraz inne aspekty techniczne takiej usługi – świadczenia te powinny być co do zasady opodatkowane VAT z zastosowaniem stawki 23%.

Link do pełnej treści interpretacji ogólnej:

<https://www.podatki.gov.pl/vat/wyjasnienia/przechowywanie-instrumentow-finansowych/>

ULGA TERMOMODERNIZACYJNA NIE JEST DLA WSZYSTKICH

Przepisy jasno wskazują, iż z ulgi termomodernizacyjnej skorzystać mogą jedynie osoby, które są właścicielami lub współwłaścicielami istniejącego już budynku mieszkalnego jednorodzinnego. Zatem z ulgi tej nie mogą skorzystać ci, którzy nakłady spełniające wymogi ulgi termomodernizacyjnej ponieśli w trakcie budowy. Przekonała się o tym podatniczka, która wystąpiła o wydanie indywidualnej interpretacji podatkowej.

Do Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej wpłynął wniosek o wydanie interpretacji przepisów prawa podatkowego dotyczącej podatku dochodowego od osób fizycznych w zakresie możliwości skorzystania z ulgi termomodernizacyjnej. Wnioskodawczyni wraz z mężem wybudowała dom jednorodzinny. Małżonkowie w trosce o środowisko, aby zmniejszyć emisję dwutlenku węgla do atmosfery, zainstalowali pompę ciepła oraz instalację fotowoltaiczną, na którą wnioskodawczyni wzięła kredyt. Następnie podatniczka wystąpiła z wnioskiem o interpretację prawa podatkowego, gdzie wskazała, iż jest ona właścicielem budynku mieszkalnego jednorodzinnego, w którym zastosowano przedsięwzięcie termomodernizacyjne i chce skorzystać ze wspomnianej ulgi podatkowej.

Według stanu faktycznego przedstawionego we wniosku roboty związane z założeniem pompy ciepła i paneli fotowoltaicznych zostały wykonane zgodnie z przepisami, co zostało odpowiednio udokumentowane certyfikatami jakości oraz fakturami VAT. Wnioskodawczyni wskazała również, iż wydatki termomodernizacyjne zostały poniesione w budynku będącym w trakcie budowy. Podatniczka uważa, że ulga termomodernizacyjna powinna przysługiwać każdemu, niezależnie od tego czy jest to dom

PAWEŁ BOŚ
Doradca podatkowy
Młodszy Konsultant
Podatkowy
Russell Bedford
Poland

w trakcie budowy, czy już wybudowany. Uzasadniła swoje stanowisko tym, że wymiana sprzętu termomodernizacyjnego wiąże się z ogromnymi stratami, dlatego działania mające na celu termomodernizację domu powinny mieć miejsce już w trakcie jego budowy, aby od samego początku nie zanieczyszczać powietrza.

Nie zgodził się z tym Dyrektor KIS, wskazując, iż zgodnie z art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 7 lipca 1994r. Prawo budowlane (Dz. U. 1994 Nr 89 poz. 414) ilekroć w ustawie mowa jest o budynku mieszkalnym jednorodzinnym należy przez to rozumieć budynek wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku. Zdaniem Dyrektora KIS przepis ten

jasno określa, iż mowa jest o budynku już wybudowanym. Zwrócił on także uwagę na to, iż w przypadku nowo budowanego budynku podatnik nie jest właścicielem budynku, lecz jedynie nakładów, które prowadzą do powstania budynku, a wskazana ulga dotyczy wydatków ściśle związanych z termomodernizacją istniejącego budynku, poniesionych na jego docieplenie i modernizację systemu grzewczego.

Podsumowując, ulga termomodernizacyjna przysługuje właścicielowi lub współwłaścicielowi istniejącego już budynku mieszkalnego jednorodzinnego w rozumieniu art. 3 pkt 2a ustawy Prawo budowlane. Zatem korzystanie z ulgi termomodernizacyjnej wyklucza jej stosowanie w przypadku wydatków poniesionych na materiały budowlane, urządzenia i usługi związane z realizacją przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w budynku mieszkalnym jednorodzinnym będącym w budowie. W związku z powyższym wnioskodawczyni, która wydatki termomodernizacyjne poniosła w budynku będącym w budowie nie może skorzystać z ulgi termomodernizacyjnej.

Na podstawie interpretacji indywidualnej z dnia 12 lutego 2020 r. nr 0112-KDIL2-1.4011.11.2020.2.DJ

NSA PO STRONIE PODATNIKÓW. FISKUS NIE MOŻE KONTROLOWAĆ WYRYWKOWO

RAFAŁ
DĄBROWSKI
Doradca Podatkowy
Starszy Manager
Russell Bedford
Poland

Wbrew dotychczasowym orzeczeniom sądów niższych instancji i stanowiskom organów skarbowych, Naczelny Sąd Administracyjny orzekł, że kontrola fiskusa powinna trwać 12 dni roboczych, następujących po sobie w systemie ciągłym.

Koniec z kontrolami wyrywkowymi, które mogą trwać nawet rok? Jest na to nadzieja, po świeżym wyroku NSA, z dnia 19 lutego, w którym Sąd podważył stanowisko WSA w Warszawie. Skarżący wniósł skargę na przedłużający się czas kontroli, który w myśl art. 55 ust. 1 ustawy – Prawo przedsiębiorców, nie powinien u mikroprzedsiębiorców przekraczać 12 dni roboczych (dla małych firm to 18 dni, średnich – 24 dni i 48 u pozostałych). Fiskus stwierdził, że do kontroli liczą się tylko te dni, w których kontrolerzy byli fizycznie w firmie podatnika, przy czym bez znaczenia jest tu czy pojawiali się w sposób ciągły przez 12 dni roboczych. Podejście to potwierdził wyrok warszawskiego

WSA, zgodny z kolei z powszechną dotychczas linią orzecznictwa w tym zakresie (por. orzeczenie z 6 września 2018 r. (sygn. akt II FSK 385/18) czy z 7 czerwca 2017 r. (sygn. akt II FSK 1418/15))

Wyrok z 19 lutego normalizuje ten dosyć absurdalny, dotychczasowy stan. NSA słusznie zauważył, że zgoda na uznanie 12 dni kontroli ograniczonej tylko do dni, w których kontrolerzy fizycznie przebywają w firmie, przy czym wydłużanej o te dni, kiedy skarbowka nadal prowadzi kontrolę poza siedzibą firmy, może prowadzić do kontroli permanentnej, co dezorganizowałoby znacznie pracę firmy. Sąd Naczelny

orzekł, że jako początek kontroli liczy się przekazanie upoważnienia do jej rozpoczęcia, a jako koniec wręczenie protokołu z kontroli, z zastrzeżeniem, że proces kontroli ma odbywać się w siedzibie podatnika, w ciągu ustawowych 12, 18, 24 lub 48 dni, w sposób ciągły, wliczając w to dni robocze.

Wyrok jest przełomowy dla przedsiębiorców i dla kontrolujących. Ci ostatni będą mieli bardzo utrudnione zadanie skontrolowania firmy w ustawowym czasie, podczas gdy do tej pory mogli otwierać kontrole i prowadzić je de facto przez długie miesiące.

NSA, wyrok z 19 lutego 2020 r. sygn. akt I FSK 2243/19

KOLEJNY KORZYSTNY WYROK W SPRAWIE KLIENTA RUSSELL BEDFORD. ALTERNATYWNE FUNDUSZE INWESTYCYJNE A ZWOLNIENIA PODATKOWE

W dniu 25 lutego 2020 r. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w sprawie III SA/Wa 1390/19 wydał wyrok, na mocy którego uchylona została negatywna dla klienta Russell Bedford interpretacja indywidualna. Jest to kolejna wygrana sprawa dla klienta Russell Bedford.

MIKOŁAJ
STANISŁAWSKI
Adwokat
Russell Bedford
Poland

Sprawa dotyczyła zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT usług zarządzania alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zbiorczymi portfelami papierów wartościowych. Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej uznał, że zwolnieniu od opodatkowania przysługuje wyłącznie takim czynnościom, które obejmują zarządzanie portfelami inwestycyjnymi lub zarządzanie ryzykiem.

Z takim stanowiskiem nie zgodził się podatnik, który twierdził, że również czynności polegające na administrowaniu alternatywnym funduszem inwestycyjnym powinny być traktowane jako zarządzanie alternatywnym funduszem inwestycyjnym. Tego typu usługi są zwolnione z podatku VAT, jeśli świadczone są na rzecz funduszy inwestycyjnych. W przypadku alternatywnych funduszy inwestycyjnych Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej odmawiał prawa do traktowania takich czynności jako zarządzanie i w konsekwencji uznawał za nieprawidłowe stanowisko, z którego wynika, że te czynności powinny być zwolnione z opodatkowania VAT na podstawie art. 43 ust. 1 pkt 12 ustawy o VAT.

Ze stanowiskiem tym nie zgodził się Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie, który wyrokiem uchylił zaskarżoną interpretację indywidualną. Sąd wskazał, że orzeczenie to jest kolejnym orzeczeniem wydanym przez WSA w Warszawie w zakresie zwolnienia z opodatkowania podatkiem VAT usług zarządzania alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi. W ustnych motywach wyroku sąd wskazał, iż przed sądami administracyjnymi zapadały już podobne rozstrzygnięcia.

Sukces ten pokazuje zasadność poddawania działań organów podatkowych pod kontrolę sądowo-administracyjną.

0114-KDIP4-4012.9.2019.1.RK

KONIEC Z ZASADĄ NIEWPROWADZANIA ZMIAN DO PODATKU DOCHODOWEGO W TRAKCIE ROKU PODATKOWEGO. POLSCE SKOŃCZYŁ SIĘ CZAS NA WPROWADZENIE REGULACJI DYREKTYWY ATAD 2

W polskim porządku prawnym utarła się zasada, że negatywne dla podatników zmiany w podatku dochodowym, które miałyby obowiązywać od przyszłego roku podatkowego, muszą zachować odpowiedni *vacatio legis*. Okazuje się jednak, iż w tym roku Ministerstwo Finansów chce od tej zasady odstąpić.

Omawiana zasada wywodzi się z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego. Po raz pierwszy TK orzekł tak w wyroku z 15 marca 1995 r. (sygn. akt K. 1/95), stwierdzając, że miesiąc jest „ostatecznym terminem, po którym nie można już dokonywać zmian mogących mieć wpływ na wysokość podatku w nadchodzącym roku podatkowym”.

Dyrektywa ATAD 2 a interes publiczny

Polska, Hiszpania, Grecja, Łotwa, Niemcy i Rumunia to kraje, do których Komisja Europejska (KE) skierowała wezwanie do usunięcia uchybień w zakresie wdrożenia dyrektywy ATAD 2 (Dyrektywa Rady (UE) 2017/952 z dnia 29 maja 2017 r. zmieniająca dyrektywę (UE) 2016/1164 w zakresie rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych dotyczących państw trzecich). Dyrektywa ATAD 2 rozszerza regulacje obowiązujące już w krajach Unii Europejskiej o przepisy dotyczące niedopasowań hybrydowych między państwami UE a państwami trzecimi (spoza UE). Niedopasowania hybrydowe pojawiają się, gdy państwa mają różne przepisy pod względem kwalifikowania podmiotów lub dochodów podatkowych. Finalnie może doprowadzić to m.in. do podwójnego zaliczenia płatności do kosztów uzyskania przychodów, co mogłoby narazić budżet państwa na uszczuplenie.

PAWEŁ BOŚ
Doradca podatkowy
Młodszy Konsultant
Podatkowy
Russell Bedford
Poland

Odstąpienia od tej zasady wymaga ważny interes publiczny, przy czym za ważny interes publiczny można bez wątpienia uważać dążenie ustawodawcy do przeciwdziałania oszustwom i nadużyciom podatkowym, prowadzącym do uchylania się od obowiązku należnego opodatkowania. Według MF proponowane zmiany mają właśnie taki charakter, gdyż chodzi tutaj o eliminowanie praktyk powodujących obejście prawa w postaci agresywnej optymalizacji podatkowej. W związku z tym odstąpienie od zasady niewprowadzania zmian w podatku dochodowym w trakcie roku podatkowego jest dopuszczalne ze względu na wystąpienie przesłanki ważnego interesu publicznego.

Wystarczająco dużo czasu na implementację przepisów

Mimo, iż MF usprawiedliwia odejście od dotychczasowych zasad ważnym interesem publicznym, to śmiało można twierdzić, iż rząd miał bardzo dużo czasu, żeby przeprowadzić proces legislacyjny w sposób uporządkowany, nie łamiąc przy tym wieloletniej zasady.

O konieczności wdrożenia przepisów dyrektywy ATAD 2 państwa unijne wiedziały już od 2017 r., a na ich implementację miały czas do 1 stycznia 2020 r.

Nacisk ze strony KE zmobilizował MF do obejścia wieloletniej zasady nie zmieniania przepisów podatku dochodowego w trakcie trwania roku podatkowego. Wskazuje na to projekt nowelizacji ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych (CIT), według którego przepisy odnośnie opodatkowania struktur hybrydowych miałyby wejść w życie już 1 kwietnia 2020 r. Polskiemu ustawodawcy najwidoczniej bardzo się śpieszy, gdyż w razie niewywiązania się z obowiązku implementacji przepisów w wyznaczonym terminie, KE może skierować przeciwko rządowi polskiemu sprawę do Trybunału Sprawiedliwości UE.

Wprowadzenie nowych przepisów w trakcie trwania roku podatkowego przyniesie negatywne skutki dla podatników, którzy zgodnie z przepisami obowiązującego prawa legalnie zoptymalizowali swój system podatkowy. MF, zmieniając zasady gry, utwierdzi przy tym przedsiębiorców w przekonaniu o braku pewności i stabilności prawa w naszym kraju. W tym miejscu powstaje wiele wątpliwości także odnośnie tego, czy nowelizacja jest zgodna z postulatami wyrażanymi przez wyroki Trybunału Konstytucyjnego.

Rozstrzygnięcie w sprawie opinii zabezpieczającej – po ponad 3 latach wnioskodawca ostatecznie dowiedział się, że opinii nie otrzyma

Pod koniec stycznia 2020 roku ukazała się informacja w sprawie odmowy wydania opinii zabezpieczającej, o której wydanie wniosek został złożony we wrześniu 2016 r. To oznacza, że ponad 3 lata wnioskodawcy oczekiwali na tę informację, która zgodnie z założeniami miała ich chronić przed zastosowaniem klauzuli unikania opodatkowania, aby ostatecznie otrzymać informację, że zaplanowane przez nich czynności, jakie miały się odbyć jeszcze w 2017 roku nie spełniają kryteriów do wydania opinii zabezpieczającej.

Wnioskodawcy zwrócili się do Ministra Rozwoju i Finansów o wydanie opinii zabezpieczającej w związku z planowanymi działaniami restrukturyzacyjnymi, które miały polegać m.in. na przeznaczeniu środków zgromadzonych na kapitale zapasowym na sfinansowanie wydzielenia zorganizowanych części przedsiębiorstwa oraz przekazaniu tych środków do spółki komandytowej powstałej w wyniku przekształcenia spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, która prowadziła do tychczas działalność operacyjną.

We wniosku wniesionym wspólnie przez spółki wskazane zostały cele, jaki wnioskodawcy chcieli osiągnąć

w związku z planowanymi czynnościami – aspekty podatkowe były jednym z wskazanych celów, ale oprócz nich wskazano jeszcze 10 innych przyczyn, wśród których pojawiały się takie jak: chęć „odchudzenia” majątku spółki operacyjnej celem skupienia się przez tą spółkę na podstawowej działalności; wyjątkowa funkcja spółki majątkowej działającej jako „quasi-fundusz”, preferowany przez wspólników model sukcesji pokoleniowej czy chęć odformalizowania istniejącego w spółkach kapitałowych procesu wypłaty zysków. Podstawowa korzyść podatkowa miała polegać na braku opodatkowania wartości kapitału zakładowego i zapasowego

powstałego w wyniku przeniesienia zorganizowanej części przedsiębiorstwa na spółkę kapitałową, która miała być następnie przekształcona w spółkę komandytową (a zatem niebędącą osobą prawną). Wartość środków zgromadzonych na kapitale zapasowym wynosiła 26 mln zł – wyłączenie tej wartości z podstawy opodatkowania dawałoby zatem wymierną korzyść w podatku dochodowym. Ten cel podatkowy spółka wskazała jako jedną z korzyści lecz nie jako główną czy wyłączną – z taką oceną sytuacji nie zgodził się SzeF KAS.

Ostatecznie SzeF KAS uznał, że głównym celem przeprowadzenia planowanych czynności było uzyskanie korzyści podatkowej. W opinii organu

inne powody i cele przeprowadzenia czynności należało uznać łącznie za co najwyżej niezbyt istotne w porównaniu do możliwości osiągnięcia przedmiotowej korzyści podatkowej, a przeprowadzenie tych czynności spełniało przesłankę sztucznego sposobu działania, o której mowa w art. 119c par. 1 Ordynacji podatkowej. SzeF KAS wyraził opinię, iż wątpliwe jest aby wnioskodawcy w ogóle zdecydowali się na przeprowadzenie opisanych czynności, gdyby nie mieli możliwości osiągnięcia korzyści podatkowej.

Czy SzeF KAS miał prawo wydać taką informację? Jak najbardziej – przepisy dotyczące wydawania opinii zabezpieczających upoważniają organy do szczegółowego badania przedsta-

wionego w opinii stanu faktycznego i planowanych działań pod kątem przesłanek sztucznego działania w kierunku osiągnięcia korzyści podatkowych. Uwagę jednak zwraca okres czasu jaki upłynął od momentu złożenia wniosku do otrzymania ostatecznej odpowiedzi SzeFa KAS. Trzeba tu zwrócić uwagę na to, że w trakcie ubiegania się o wydanie opinii zabezpieczającej wnioskodawcy wnosili skargi do sądów administracyjnych, czego efektem były orzeczenia: WSA w Warszawie z dnia 8 czerwca 2018 r. oraz NSA z dnia 31 stycznia 2019 r. Nadal jednak okres czasu jaki upłynął między wydaniem wyroku NSA (styczeń 2019 r.) a otrzymaniem opinii wynosi praktycznie rok. Z perspektywy rzeczywistości obrotu gospodarczego to długo, oczywiście w trakcie całego postępowania, widząc w jakim kierunku rozwija się stanowisko organu podatkowego wnioskodawcy mogli już podejmować pewne działania, niemniej z perspektywy podatników, którzy rozważają możliwość wystąpienia z wnioskiem o wydanie opinii zabezpieczającej, przebieg tej procedury może podzielać w sposób zniechęcający do złożenia wniosku. Z pewnością podatnicy będą się liczyli zarówno z ryzykiem uzyskania odpowiedzi odmownej, jak też z przedłużającym się czasem trwania całej procedury, co oznacza nie tylko niepewność co do rezultatu, ale również dodatkowe koszty.

Źródło:

Informacja dotycząca odmowy wydania opinii zabezpieczającej z 23 stycznia 2020 r., sygn.. DKP3.8011.19.2019

LESZEK DUTKIEWICZ
Partner
Dyrektor Biura
Russell Bedford
Poland

Obowiązkowa dematerializacja akcji w spółkach akcyjnych i komandytowo-akcyjnych – harmonogram przygotowania do zmian

Większość przepisów dotyczących dematerializacji akcji wchodzi w życie dopiero 1 stycznia 2021 r., jednak spółka oraz akcjonariusze do końca 2020 r. obowiązani są do podjęcia szeregu działań mających na celu przygotowanie do wejścia w życie zmian.

W poprzednio opublikowanym artykule [1] nakreślony został problem nowelizacji [2] ustawy z dnia Kodeks spółek handlowych z dnia 15 września 2000 r. (Dz.U. Nr 94, poz. 1037, tj. z dnia 22 lutego 2019 r., Dz.U. z 2019 r. poz. 505, dalej zwany „k.s.h.”), która wprowadziła dla spółek akcyjnych niepublicznych i spółek komandytowo-akcyjnych obowiązek polegający na dematerializacji akcji.

Do tej pory ww. obowiązek spoczywał wyłącznie na spółce publicznej, którą zgodnie z obecnie obowiązującym przepisem ustawy o ofercie publicznej jest spółka, której co najmniej jedna akcja jest dopuszczona do obrotu na rynku regulowanym lub wprowadzona do obrotu w alternatywnym systemie obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej [3].

Ważne terminy

Do 30 czerwca 2020 r. walne zgromadzenie spółki powinno dokonać wyboru podmiotu, który będzie prowadził rejestr akcjonariuszy. Do tej daty spółka obowiązana będzie również na zawarcie umowy na świadczenie usługi prowadzenia rejestru z uprawnionym do tego podmiotem. Dematerializację akcji będzie można powierzyć domom maklerskim, bankom powierniczym lub Krajowemu Depozytowi Papierów Wartościowych.

HANNA
ŻOŁĄNIERKIEWICZ
Adwokat
Russell Bedford
Poland

Następnie, po dokonaniu wyboru i podpisaniu umowy z podmiotem, który będzie prowadził rejestr akcjonariuszy, również do dnia 30 czerwca 2020 r. spółka powinna wysłać akcjonariuszom pierwsze wezwania do złożenia dokumentów akcji w spółce. Spółka powinna skierować ww. wezwania do akcjonariuszy pięciokrotnie, które to wezwania nie mogą być dokonywane w odstępie dłuższym niż miesiąc ani krótszym niż dwa tygodnie. Oznacza to, że ostatnie wezwanie powinno zostać skierowane do akcjonariuszy spółki najpóźniej do 31 października 2020 r.

Do końca 2020 r. powinno nastąpić przekazanie spółce wszystkich dokumentów akcji posiadanych dotychczas przez akcjonariuszy oraz przekazanie niezbędnych danych podmiotowi, który prowadzić będzie rejestr akcjonariuszy.

Moc obowiązująca dokumentów akcji wydanych przez spółkę wygasa z mocy prawa z dniem 1 stycznia 2021 r. Z tym samym dniem uzyskują moc prawną wpisy w rejestrze akcjonariuszy, a w przypadku spółki niebędącej spółką

publiczną w rozumieniu ustawy zmienianej bądź zapisy akcji na rachunkach papierów wartościowych (w przypadku dematerializacji akcji przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych).

Już z dniem 1 stycznia 2020 r. spółki akcyjne niepubliczne i spółki komandytowo-akcyjne, zgodnie z dodanym do art. 5 k.s.h. paragrafem 5, powinny prowadzić własne strony internetowe i zamieszczać także na tych stronach, w miejscach wydzielonych na komunikację z akcjonariuszami, wymagane przez prawo lub ich statuty ogłoszenia pochodzące od spółek np. (wszelkie wpisy w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, zmian dotyczących kapitału zakładowego, ogłoszeń związanych z przekształceniami).

Sankcje za niedopełnienie obowiązków

Osoby uprawnione od prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania mogą ponieść konsekwencje z tytułu niedokonania wezwań akcjonariuszy do złożenia dokumentów akcji lub niedokonania ww. wezwań. Zgodnie z przewidzianą do tego procedurą na spółkę może zostać za to nałożona grzywna do 20 000 złotych. Tej samej karze podlega w przypadku niezawarcia umowy o prowadzenie rejestru akcjonariuszy albo umowy o rejestrację akcji w depozycie papierów wartościowych zgodnie z przepisami ustawy.

Posurfujemy po KRS i dostaniemy PSA dopiero w 2021 r. – wejście w życie elektronicznego postępowania przed KRS i Prostej Spółki Akcyjnej czeka poślizg

Nowe przepisy dotyczące oraz postępowania przed sądami rejestrowymi oraz Prostej Spółki Akcyjnej miały pierwotnie wejść w życie z dniem 1 marca 2020 r. i miały doprowadzić do rewolucji w prowadzeniu start-upów oraz do daleko idącej informatyzacji w zakresie postępowań związanych z Krajowym Rejestrem Sądowym.

Niemniej jednak mało prawdopodobne jest, aby rewolucja nastąpiła w 2020 r., ponieważ dnia 9 stycznia 2020 r. sejm uchwalił ustawę o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego, która przewiduje przesunięcie wejścia w życie wspomnianych przepisów, a ustawodawcy powinno zależeć na szybkim przebiegu dalszych prac, bowiem do 1 marca 2020 r. (pierwotny termin wejścia w życie nowelizacji) pozostało niewiele czasu.

O pośpiechu świadczy między innymi fakt, że gdy w dniu 6 lutego 2020 r. do projektu ustawy senat wprowadził poprawki, to już 12 lutego sejmowa Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka przyjęła sprawozdanie w sprawie zgłoszonych przez senatorów poprawek. Dalsze prace z pewnością potoczą się równie szybko, ponieważ zmiana przepisów, zwłaszcza w zakresie cyfryzacji Krajowego Rejestru Sądowego zakłada prawdziwą rewolucję.

Surfowanie po Krajowym Rejestrze Sądowym

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę na to, że akta rejestrowe

będą prowadzone w systemie teleinformatycznym, a ich udostępnianie będzie się odbywać za pośrednictwem ogólnodostępnych sieci teleinformatycznych. Na razie próżno szukać szczegółów o praktycznych aspektach funkcjonowania systemu, ale można jedynie przypuszczać, że będzie to architektura przypominająca rozwiązania znane z systemu eKRS czy systemu S24. W rezultacie pełnomocnicy (i nie tylko) będą mogli zdalnie surfować po przepastnych wodach akt rejestrowych. Natomiast dla tych osób, które szczególnie cenią sobie wizyty w sądach i sądowych czytelnich, akta rejestrowe będą udostępniane w siedzibie sądu rejestrowego z wykorzystaniem systemu teleinformatycznego.

Cyfryzacji ulegnie także proces składania wniosków. Po wejściu w życie nowelizacji wszelkie wnioski dotyczące podmiotu podlegającego wpisowi do rejestru przedsiębiorców będą składane wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Dodatkowo, dokumenty stanowiące załączniki do wniosku złożonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, sporządzone w postaci elektronicznej, należa-

SYLWIA
JASZCZYK

Adwokat

Russell Bedford
Poland

to będzie opatrzyć kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem ePU-AP.

Na PSA musimy poczekać

Przesunięciu uległo także wejście w życie Prostej Spółki Akcyjnej, która ma łączyć korporacyjny charakter spółki jako osoby prawnej i jego podstawowy przejaw jakim jest wyłączenie osobistej odpowiedzialności wspólników za jej zobowiązania ze znaczną swobodą kształtowania stosunku spółki. Prosta Spółka Akcyjna ma być nowoczesną formą niepublicznej spółki kapitałowej przeznaczoną dla innowacyjnych przedsięwzięć.

Choć Prosta Spółka Akcyjna budziła liczne kontrowersje wśród przedstawicieli doktryny prawa, to przedsiębiorcy zdają się wiązać z nią znaczne oczekiwania. Niemniej jednak na pojawienie się nowej spółki w polskim porządku prawnym przyjdzie nam jeszcze zaczekać przynajmniej rok, ponieważ będzie najprawdopodobniej towarzyszyć wejściu w życie informatyzacji postępowania rejestrowego.

BDO NIE TAKIE STRASZNE

Z nowym rokiem przedsiębiorcy dostali obowiązki mające usprawnić gospodarkę odpadami. Przyglądamy się bliżej temu jak wygląda znowelizowane prawo w tym zakresie.

HANNA
ŻOŁNIERKIEWICZ

Adwokat

Russell Bedford
Poland

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach[1] (Ustawa) wielu przedsiębiorców zostało objętych obowiązkiem rejestracji w tzw. Bazie Danych Odpadowych (BDO). Przedsiębiorcy wpisani do rejestru BDO od 1 stycznia 2020 r. obowiązani są prowadzić w ramach przedmiotowej bazy ewidencję i sprawozdawczość odpadów. W związku z powyższym przedsiębiorcy którzy co do zasady zajmowali się bądź zajmują się działalnością wskazaną w art. 50 ust. 1 Ustawy tj.:

- wytwarzają odpady oraz prowadzą ewidencję tych odpadów,
- wprowadzają na terytorium kraju produkty w opakowaniach, opony, oleje smarowe, pojazdy, baterie lub akumulatory, sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- produkują lub importują opakowania albo kupują je w ramach transakcji wewnątrzwspólnoto-

wych (od firm unijnych), mieli czas na dokonanie formalności związanych z rejestracją w BDO do końca 2019 roku. Od stycznia 2020 r. za brak wymaganej rejestracji może zostać nałożona kara w wysokości od 5000 zł do 1.000.000 zł.

Przed końcem 2020 r. w Internecie pojawiło się wiele, często sprzecznych artykułów wskazujących, iż przedsiębiorcy prowadzący niewielką działalność gospodarczą, nawet gdy polega na pracy typowo „biurowej” (np. biura księgowe, kancelarie prawne i podatkowe), muszą rejestrować się w Bazie Danych Odpadowych. Wskazywano, że takie odpady jak np. świetlówki czy tonery do drukarek, zgodnie z przepisami które miały obowiązywać w 2020 r., miały zostać objęte obowiązkiem rejestracji w BDO.

Sposobem na zwolnienie z obowiązku rejestracji było powierzenie wymiany i utylizacji „świetlówek” bądź innych odpadów osobom trzecim, które zawodowo świadczyłyby takie usługi. W takim przypadku obowiązki utylizacji odpadów takich jak świetlówki oraz rejestracji w BDO „przechodziłyby” na osoby zajmujące się zawodowo „wymianą świetlówek”.

Nowe rozporządzenie

Wystąpienie tak kuriozalnych przypadków, zwłaszcza w odniesieniu do sytuacji małych i mikroprzedsiębiorców spowodowało, iż ustawodawca postanowił tuż przed końcem 2019 r. rozszerzyć zakres wyjątków zwalniających przedsiębiorców z obowiązku rejestracji w BDO.

W rezultacie zostało uchylone dotychczasowe rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie rodzajów i ilości odpadów, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów[2], a w jego miejsce w życie weszło w życie nowe Rozporządzenie Ministra Klimatu z dnia 23 grudnia 2019 r. w sprawie rodzajów odpadów i ilości odpadów, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów[3], które zostało ogłoszone w dniu 30 grudnia 2019 r.

Treść nowego rozporządzenia została znacznie rozbudowana w porównaniu do treści uprzednio obowiązującego aktu wykonawczego.

Rozszerzenie katalogu odpadów i zwiększenie ich ilości

Rozporządzenie z 2014 r. obejmowało jedynie 14 rodzajów odpadów (sklasyfikowanych zgodnie katalo-

giem odpadów[4]). Rozporządzenie z 2020 r., poza wcześniej wskazanymi odpadami, obejmuje także 34 nowych rodzajów odpadów. Jeżeli chodzi natomiast o 14 rodzajów odpadów wskazanych uprzednio w rozporządzeniu z 2014 r., na mocy nowego rozporządzenia, średnio o 100 % została zwiększona dopuszczalna ilość odpadów, których wytwarzanie nie wymaga obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów, a co za tym idzie rejestracji w BDO.

Wśród nowo dodanych rodzajów odpadów wskazano m.in. różnego rodzaju opakowania, zużyte urządzenia, elementy usunięte ze zużytych urządzeń, odpady piłowane, oleje silnikowe przekładnikowe i smarowe, baterie, akumulatory, stopy i metale takie jak miedź, brąz, mosiądz, ołów, cynk, żelazo, cyna oraz mieszaniny metali.

Uwaga na wyjątki

Analizując nowy katalog odpadów, dla których nie ma obowiązku prowadzenia ewidencji odpadów, należy

jednak zwrócić szczególną uwagę na ilości odpadów wskazane w nowym Rozporządzeniu. Ponadto pamiętajmy o wyjątkach dotyczących takich odpadów jak np. gleba i ziemia, materiały budowlane zawierające gips, zamieszczane odpady z betu, gruzu, trocin, wiór, ścieki, zużyte urządzenia, elementy usunięte ze zużytych urządzeń czy inne nieorganiczne odpady. W przypadku ww. odpadów zwolnienie z prowadzenia ewidencji odpadów nie obejmuje odpadów zanieczyszczonych lub zawierających elementy niebezpieczne[5] takie jak m.in. azbest czy PCB[6].

Przyznać należy, iż treść nowego rozporządzenia w znaczny sposób wyjaśniła kwestie dotyczące obowiązku rejestracji w BDO w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, które wytwarzają stosunkowo małe ilości odpadów. Pozostanie jedynie wyrazić ubolewanie, że rozporządzenie zostało wprowadzone i ogłoszone dość późno, tj. na etapie, na którym już znaczna część małych i mikro przedsiębiorców dokonała rejestracji w BDO oraz uiściła stosowne opłaty.

Przyznać należy, iż treść nowego rozporządzenia w znaczny sposób wyjaśniła kwestie dotyczące obowiązku rejestracji w BDO w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, które wytwarzają stosunkowo małe ilości odpadów.

**Prawo do
renty rodzinnej
również
w przypadku
ostatniego
roku studiów
podyplomowych
– uchwała
składu siedmiu
sędziów Sądu
Najwyższego**

W ostatnim czasie Sąd Najwyższy zajął się dość ciekawym zagadnieniem dotyczącym prawa do renty rodzinnej w przypadku studiów podyplomowych.

Sąd Najwyższy uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, z dnia 25 września 2019 r. III UZP 6/19 stwierdził, iż osobie, która osiągnęła 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów podyplomowych, przedłuża się prawo do renty rodzinnej do zakończenia tego roku studiów (art. 68 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych; tekst jedn.: Dz. U. z 2018

r. poz. 1270 z późn. zm., dalej jako „ustawa emerytalno-rentowa”).

**Pojęcie „studiów w szkole wyższej”
i rozbieżność w orzecznictwie**

Istotnym zagadnieniem dla rozpoznania niniejszej sprawy w kontekście przepisów uprawniających do renty rodzinnej stało się pojęcie „studia w szkole wyższej”. Zgodnie z art. 68 ust. 1 pkt 2 ustawy emerytalno-rentowej

dzieciom, które przekroczyły 16 rok życia, przysługuje prawo do renty rodzinnej do czasu ukończenia nauki w szkole, jednak nie dłużej niż do osiągnięcia 25 roku życia. Z kolei, z art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno-rentowej wynika, że gdy dziecko osiągnęło 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, to wówczas prawo do renty rodzinnej przedłuża się do zakończenia tego roku studiów.

Zgodnie z art. 68 ust. 2 emerytalno-rentowej przedłużenie prawa do renty rodzinnej jest możliwe tylko wówczas, gdy uprawnione do renty rodzinnej dziecko osiągnie 25 lat życia, będąc na ostatnim roku studiów w szkole wyższej. Zdaniem Sądu Najwyższego regulacja zawarta w tym przepisie ma charakter wyjątku od ogólnej zasady, a zatem powinna być interpretowana ściśle w ten sposób, iż pojęcie „studia w szkole wyższej” powinno być oceniane bez względu na ich rodzaj, charakter i czas trwania takich studiów.

Wyżej wskazane sformułowanie spotkało się w dużą rozbieżnością interpretacyjną

w orzeczeniach Sądu Najwyższego. Zgodnie z częścią orzecznictwa[1] ostatni rok studiów w szkole wyższej w rozumieniu art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno-rentowej nie może odnosić się do studiów podyplomowych, bowiem pojęcie „studia wyższe”, zdefiniowane w art. 2 ust. 1 pkt 5 Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym, zostało ograniczone wyłącznie do studiów prowadzonych przez uczelnię posiadającą uprawnienia do ich prowadzenia, kończące się uzyskaniem tytułu zawodowego: licencjata, inżyniera, magistra lub innego tytułu równorzędnego.

Inną interpretację pojęcia „studia w szkole wyższej” przyjęto natomiast w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 września 2000 r., II UKN 699/99 (OSNAPiUS 2002 Nr 5, poz. 127), w którym wyrażono pogląd, że w tym przypadku chodzi o wszelkie rodzaje studiów organizowane i prowadzone przez szkołę wyższą (uczelnię).

Odwołanie się do ustawy o szkolnictwie wyższym oraz względy celowościowe

Sąd Najwyższy nie zgodził się ze stanowiskiem przyjętym w poprzednich orzeczeniach[2], zgodnie z którymi studia wyższe, podyplomowe i doktoranckie są różnymi rodzajami studiów, a pojęcie „studia w szkole wyższej”, zawarte w art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno-rentowej, powinno zostać zawężone do pojęcia „studia wyższe”, zdefiniowanego w art. 2 ust. 1 pkt

5 prawa o szkolnictwie wyższym.

Zdaniem Sądu Najwyższego ustawodawca w art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno-rentowej posłużył się sformułowaniem „ostatni rok studiów w szkole wyższej”, a nie wyrażeniem „ostatni rok studiów wyższych”, tymczasem szkoła wyższa może prowadzić różne rodzaje studiów, w tym studia podyplomowe i doktoranckie. Z tej przyczyny studia podyplomowe pozostają w dalszym ciągu „studiami w szkole wyższej”, czego nie zmieniają legalne definicje tych studiów ustanowione w prawie o szkolnictwie wyższym.

Ponadto Sąd Najwyższy wskazał, iż za przyjęciem poglądu, w myśl którego studia podyplomowe (analogicznie, jak studia doktoranckie) są rodzajem „studiów w szkole wyższej” przemawiają również względy celowościowe. Warunkiem przedłużenia prawa do renty rodzinnej na podstawie art. 68 ust. 2 ustawy emerytalno-rentowej jest bowiem kontynuowanie nauki na ostatnim roku studiów w szkole wyższej, niezależnie od wcześniejszego ukończenia studiów magisterskich na innym kierunku tj. dostarczanie osobom wymienionym w art. 68 ustawy emerytalno-rentowej środków utrzymania w czasie, w którym pobierając naukę, nie mogą one wykonywać pracy stanowiącej stałe źródło ich utrzymania.

HANNA
ŻÓŁNIERKIEWICZ
Adwokat
Russell Bedford
Poland

CHAMPION VS CHALLENGER

– kontroling wspierający kulturę innowacji

„DOBRE NAJWIĘKSZY WRÓG LEPSZEGO” – Z TYM DYLEMATEM ZMAGA SIĘ WIELU MENADŻERÓW W OBLICZU KONIECZNOŚCI WDROŻENIA ZMIANY W SILNIE OSADZONYM PROCESIE. Z JEDNEJ STRONY SZYBKO ZMIENIAJĄCE SIĘ ZJAWISKA I TRENDY RYNKOWE NARZUCAJĄ NA DZIAŁAJĄCE FIRMY KONIECZNOŚĆ CIĄGŁYCH INNOWACJI. Z DRUGIEJ JEDNAK – SILNE PRZEKONANIE O WARTOŚCI DODANEJ WYPŁYWAJĄCEJ Z USTAWIONYCH PROCESÓW I OBAWA PRZED ZMIANĄ, KTÓRA STANOWI RYZYKO DLA OSIĄGNIĘCIA ROCZNYCH CELÓW.

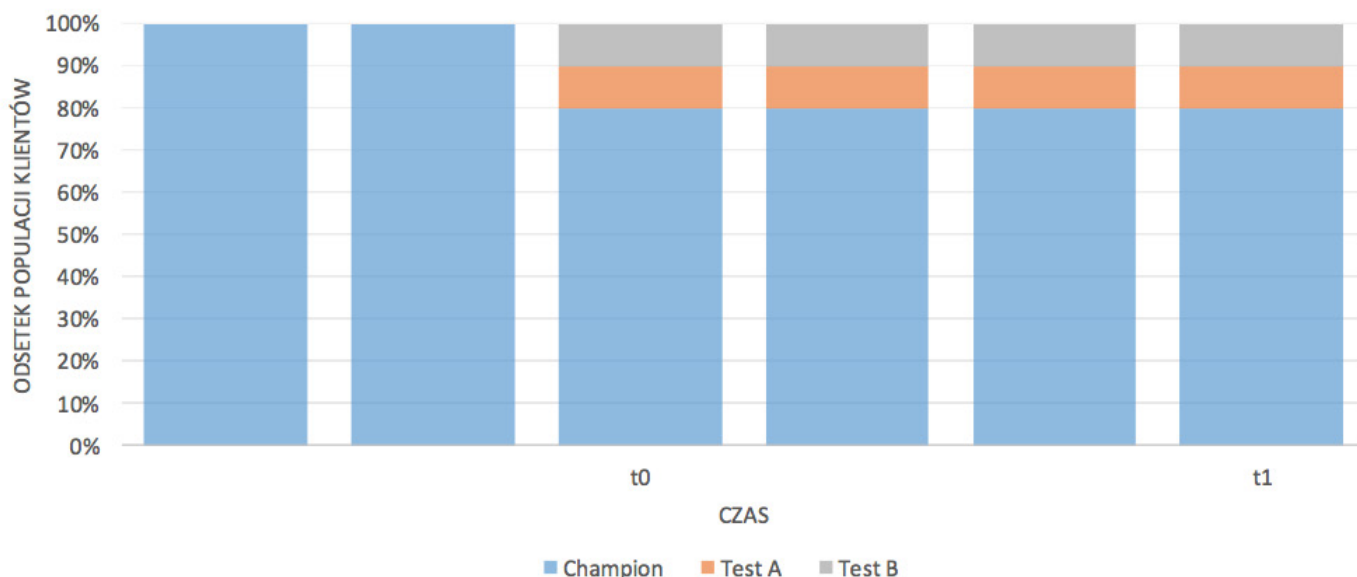
Podejście champion – challenger daje szerokie wsparcie w zakresie wdrażania innowacji, i nie tylko. W ramach cyklu kilku artykułów opiszę państwu tę metodę kontrolingu, poruszę także problem właściwej metodologii oceny populacji.

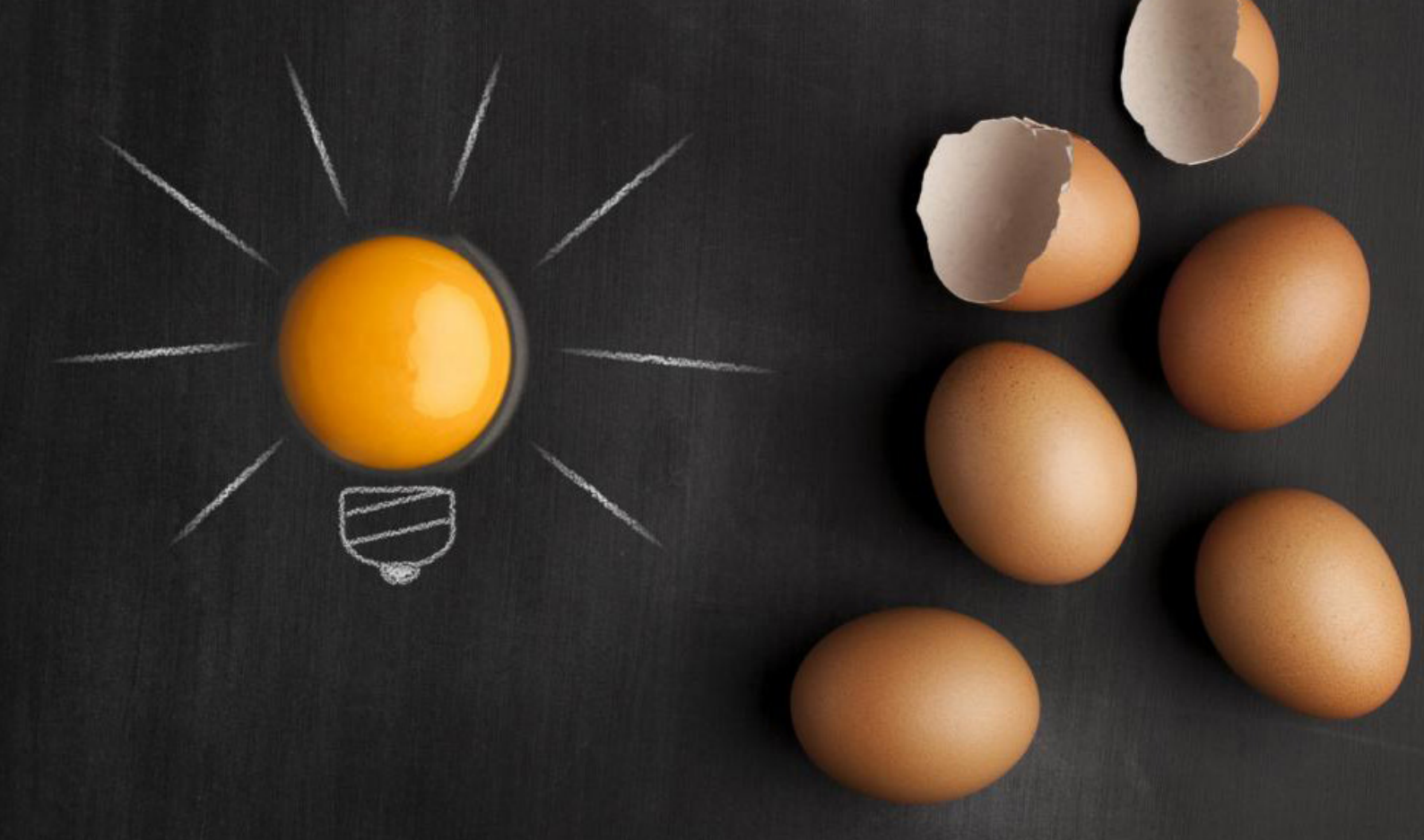
Jak wdrażać testy champion vs challenger

Kiedy i jak wdrożyć ciekawy pomysł na zmianę procesu? Jak zabezpieczyć wynik finansowy w roku? Czy obecna strategia, przykładowo retencji klientów, jest najlepsza z punktu widzenia zarówno zasobów, jak i efektu? I kluczowe py-

tanie – jak nowa inicjatywa przełoży się na wynik finansowy przedsiębiorstwa? W tych obszarach dział kontrolingu może dostarczyć wsparcia, proponując działania oparte na testach champion vs challenger. Jest to monitoring jednego lub paru nowych podejść [challenger/s] w odniesieniu do strategii wiodącej [champion]. Obrazowo przedstawia to wykres 1. W momencie t_0 na wąskiej, ale statystycznie istotnej, części klientów [często od 5% do 20% populacji] wdrażamy jedno lub więcej alternatywnych podejść. Większa część populacji pozostaje nadal w ramach obecnie osadzonego procesu.

STRATEGIA RETENCJI KLIENTÓW W CZASIE

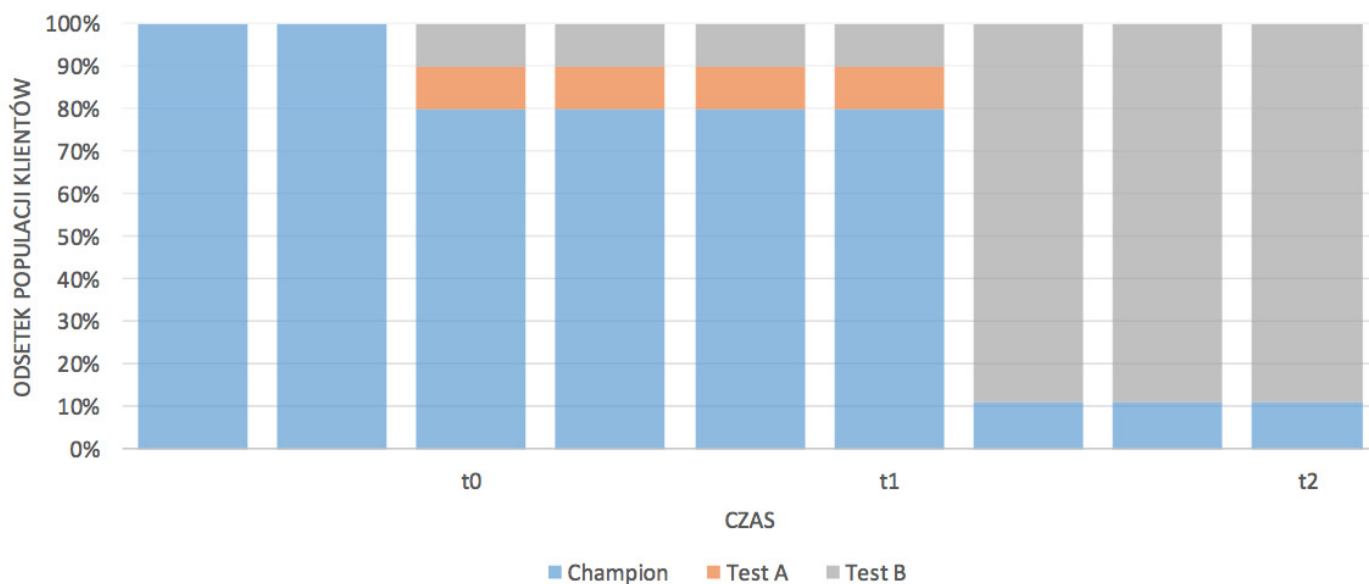

W okresie do t1 dział kontroingu prowadzi monitoring w zakresie określonych na wstępie KPI, aby wydać ostateczną [lub wstępną] rekomendację. Przykładowo [w branży telewizji kablowej], test B generuje 10% wyższą retencję klientów niż obecna strategia – 10% więcej klientów odnawia umowę po okresie obowiązkowego abonamentu. Jednocześnie w teście A retencja klientów jest niższa o 5%. Na podstawie

rekomendacji wynikającej z testu zarząd podejmuje decyzję o zmianie wiodącego podejścia na test B. W ramach zabezpieczenia przed potencjalnie sezonowym wpływem nowej strategii dział kontroingu należy na pozostawienie 10% klientów w starej strategii, aby sfinalizować monitoring w dłuższym horyzoncie [patrz wykres 2].

STRATEGIA RETENCJI KLIENTÓW W CZASIE

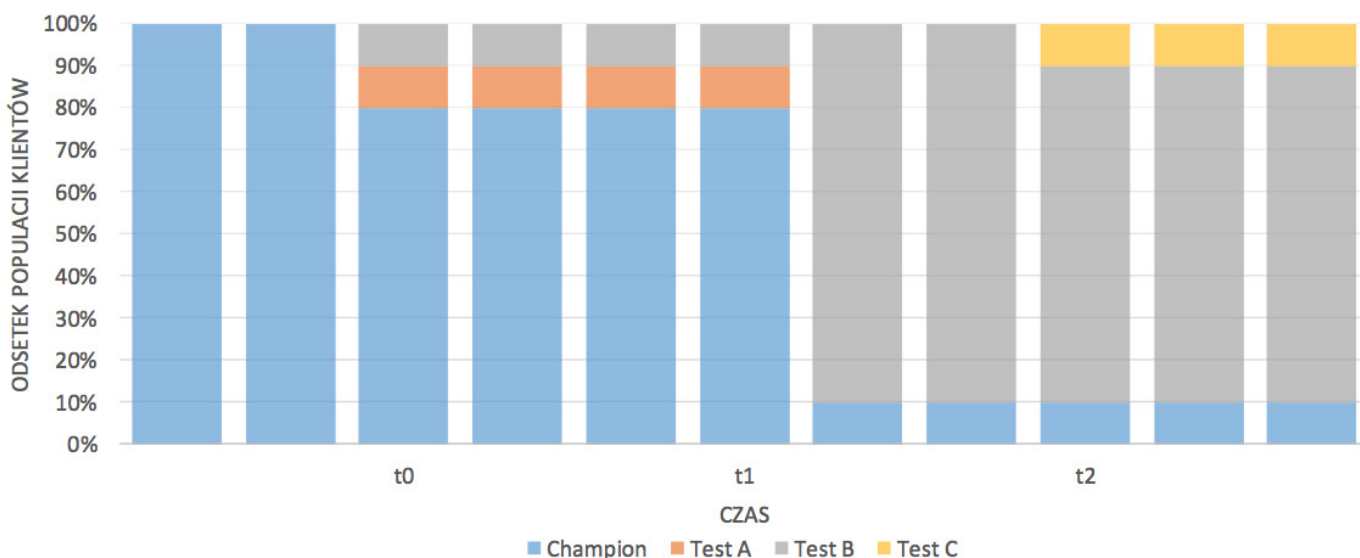
Testowanie zmian w kontrolowanym środowisku

Takie podejście do wdrażania zmian daje zarządowi i wszystkim interesariuszom wiele komfortu. Sponsorzy zmiany dostają przestrzeń do testowania nowych inicjatyw w kontrolowanym środowisku. Dział controllingu ma możliwość na „żywym organizmie” monitorować innowacyjne podejście w danym obszarze biznesu. Rekomendacja, którą otrzymuje zarząd, jest oparta na twardych, statystycznych analizach, bazujących na obecnych trendach rynkowych. Wynik przedsięwzięcia tylko w niewielkim stopniu może być zagrożony przez chybotliwe pomysły. W ekstremalnych przypadkach je-

den z testów może być zarzucony w dowolnym momencie, kiedy tylko wstępny monitoring z działu controllingu sygnalizuje dramatyczną zapaść wskaźników jakościowych.

Z doświadczenia zawodowego wiem, że podejście champion – challenger, raz zaprzężone do wsparcia decyzji zarządczych staje się lokomotywą kultury innowacji w firmie. Przygoda z tego typu testem nie kończy się w obrazowym momencie t2. Komfort podejmowania ściśle skalkulowanego ryzyka, zachęca do poszukiwania kolejnych usprawnień i uruchomienia kolejnych testów [wykres 3].

STRATEGIA RETENCJI KLIENTÓW W CZASIE

Firmy, które chcą zostać w czołówce, nie mogą pozostać w tyle za rynkowymi zmianami. Krótki cykl życia produktów rodzi jednak ryzyko, że nawet utarty rynkowy standard, wdrożony w firmie, nie gwarantuje sukcesu. Kultura innowacji wymaga odpowiedniego wsparcia, a to może dać champion vs challenger.

ZBIGNIEW
PIETRANEK

Ekspert Controllingu

Członek Międzynarodowego
Stowarzyszenia Kontrolerów

www.doce.com.pl

OSIĄGAJ CORAZ
LEPSZE WYNIKI
SPRZEDAŻOWE
DZIĘKI BIEŻĄCEMU
DOSTĘPOWI
DO DANYCH
O KLIENTACH,
HISTORII
WSPÓŁPRACY ORAZ
RAPORTOWANIU.

DOCE™ CRM DLA TWOJEJ FIRMY

Inne nasze produkty:

- DOCE™ OTP
Platforma do szkoleń online
- DOCE™ WEB
Portal internetowy do obsługi
szkoleń i konferencji

www.russellbedford.pl

www.rbakademia.pl

Biuro Warszawa

ul. Marynarska 11
02-674 Warszawa
T: 22 299 01 00
F: 22 427 44 02
E: office@russellbedford.pl

Biuro Katowice

ul. Lompy 14 lok. 410
40-040 Katowice
T: 32 731 34 20
F: 32 731 34 21
E: katowice@russellbedford.pl

Biuro Kraków

ul. Rondo Mogiłskie 1
31-516 Kraków
T: 12 307 40 90
F: 22 427 44 02
krakow@russellbedford.pl